

12+

Іван Шамякін
“Сын
свайго
часу”

Звесткі пра І.П. Шамякіна

Іван Пятровіч Шамякін - народны пісьменнік Беларусі, Герой Сацыялістычнай Працы, акадэмік НАН Беларусі.

**Нарадзіўся 30 студзеня 1921 года ў вёсцы Карма
Добрушкага раёна Гомельскай вобласці ў звычайнай
сялянская сям’і.**

Звесткі пра І.П. Шамякіна

1936 г. Вучоба ў Гомельскім тэхнікуме будаўнічых матэрыялаў.

1944 г. Першае апавяданне «У снежнай пустыні»

1948-1950 гг. Вучоба ў Рэспубліканскай Партыйнай Школе

Звесткі пра І.П. Шамякіна

1950 г. Студэнт Гомельскага педінстытута

1954 г. Намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў рэспублікі.

1972 г. Народны пісьменнік Беларусі

1980 г. Галоўны рэдактар выдавецтва "Беларуская Савецкая Энцыклапедыя

Звесткі пра І.П. Шамякіна

няма сумнення, што імя

пісьменніка захаваецца ў памяці

нашчадкаў, бо зробленае ім

значна ўзбагаціла скарбніцу не

толькі нацыянальнай, але і

сусветнай культуры.

14 кастрычніка 2004 года

Іван Шамякін адышоў у

вечнасць

Звесткі пра І.П. Шамякіна

Сёння Івана Пятровіча няма
разам з намі.
Але жывуць яго кнігі, жыве
памяць тых, каму пашчасціла
ведаць яго, быць побач.
Жыве удзячнасць чытачоў.

Творы І.П. Шамякіна

Грунтоўны Збор твораў выйшаў у выдавецтве “Мастацкая літаратура”, падрыхтаваны ў філіяле “Інстытут мовы і літаратуры імя Якуба Коласа і Янкі Купалы” Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі. Пры тым плённа папрацавалі і навуковыя калектывы, створаныя на базе кафедры беларускай літаратуры і культуры БДУ і некалькіх кафедраў Магілёўскага дзяржуніверсітэта імя А.Куляшова

імя А.Куляшова

Творы І.П. Шамякіна

У двухтомнік выбраных твораў ўключаны раманы і аповесці, напісаныя ім у апошнія гады і ўжо атрымалі заслужанае прызнанне чытачоў.

У першы том увайшлі раманы «Снежныя зімы» і апавесць «Гандлярка і паэт».

Другі том склалі раманы «Атланты і карыятыды», прысвечаны вострым, злабадзённым пытанням сучаснага жыцця, і апавесць «Шлюбная ноч», у якой пісьменнік зноў вяртаецца да тэмы Вялікай Айчыннай вайны.

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, І. Вялікая княгіня: [раман, аповесці] / Шамякін І., маст. К.С. Ракіцкі.-Мінск: Юнацтва, 1997.- 366с., іл.

У новую кнігу выдатнага беларускага пісьменніка Івана Шамякіна ўвайшлі гістарычны раман «Вялікая княгіня», таксама творы пра сучаснасць, —

апавесці «Бумеранг» і «Без пакаяння»

Творы І.П. Шамякіна

Мастацкая літаратура, 2016. — 511 с.

У рамане «ваенная тэма разгортваецца не сама па сабе, а ў жывой сувязі з сучаснасцю, даючы магчымасць больш поўна і пераканаўча раскрыць характар герояў і абставіны, у якіх яму даводзіцца жыць і дзейнічаць» (У. Гніламёдаў). Аповесць жа, асноўная тэма якой — каханне, вайна і жанчына на вайне, «сапраўды выдатны твор беларускай літаратуры, пазначаны выразным наватарствам, грамадзянскай смеласцю пісьменніка і высокім мастацкім узроўнем уваасаблення творчай

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, І. Атланты і карыятыды: раман / І. Шамякін. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1985. – 430 с.

У цэнтры ўвагі сучасная творчая інтэлігенцыя, творчыя пошукі лепшых яе прадстаўнікоў, маральна-этычныя праблемы узаемаадносін паміж людзьмі.

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, І.П. Сэрца на далоні: раман для ст. шк. узросту / Іван Шамякін. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2007. – 542 С. – (Бібліятэка школьніка).

Перываданне вядомага рамана, прысвечанага жыццю гарадской інтэлегенцыі.

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, Іван. Палеская мадонна: аповесці / Іван Шамякін. – Мінск: Юнацтва, 1998. – 590 с.: іл.

У кнігу ўвайшлі аповесці “Палеская мадонна”, “Выкармак”, “Крывянка” і інш.

Творы І.П. Шамякіна

**Шамякін, І. Петраград-Брэст: [Гіст
раман]/ І. Шамякін, прадм. М. Кенькі.-
Мінск.: Беларусь, 1991.- 486 с.**

Раман народнага пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна расказвае пра той перыяд з гісторыі Савецкай дзяржавы, калі ў надзвычай цяжкай абстаноўцы заключаўся Брэсцкі мір.

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, І. П. Трывожнае шчасце :
аповесці / Іван Шамякін. - Мінск :
Мастацкая літаратура, 2008 - 607 с., 1
л. портр. - (Бібліятэка школьніка)

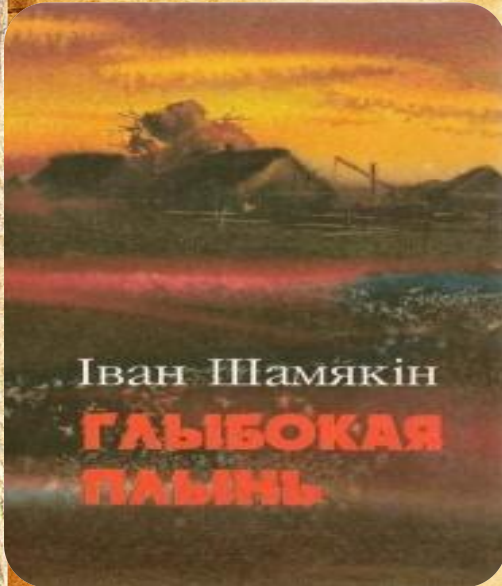

У пенталогіі «Трывожнае шчасце»
народны пісьменнік Беларусі Іван
Шамякін на аснове ўласна перажытага
паказаў лёс усяго пакалення, якое прайшло
праз цяжкія выпрабаванні вайны і ў
нялёгкіх пасляваенных умовах аднаўляла
родны край

Творы І.П. Шамякіна

1996. - 286 с

Галоўная гераіня рамана Івана Шамякіна “Глыбокая плынь” Таццяна Маеўская ў першыя дні вайны выратаўвае яўрэйскага хлопчыка. Бацьку і мачасе яна гаворыць, што гэта яе сын. Мачаха выдае Тацяну і расказвае аб гэтым нямецкамуагенту Мацею Куляшу. Пасля гэтага да Тацяны завітваюць паліцэйскія, ды Таццяна праяўляе смеласць і рашучасць. Яна забівае фашысцкіх паслугачоў, а сама з дзіцём і бацькам падаеца ў партызаны, каб помсціць.

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, І. Вячэрні сеанс:
аповяданні і аповесці/ І. Шамякін. -
Мінск: Беларусь, 1968.- 256с.

У кнігу ўвайшлі аповесць “Ах, Міхаліна, Міхаліна” – пра жыццё, працу і каханне сельскай настаўніцы, кінааповесць “Не той гонар” і аповяданні “Вячэрні сеанс”, “Аксана”, “Дубы”, “Непрыгожая”, “Дзеці настаўніцы” і інш.

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, І.П. Шлюбная ноч : аповесці
/ І. Шамякін. - Мінск : Мастацкая
літаратура, 1976. - 336 с.

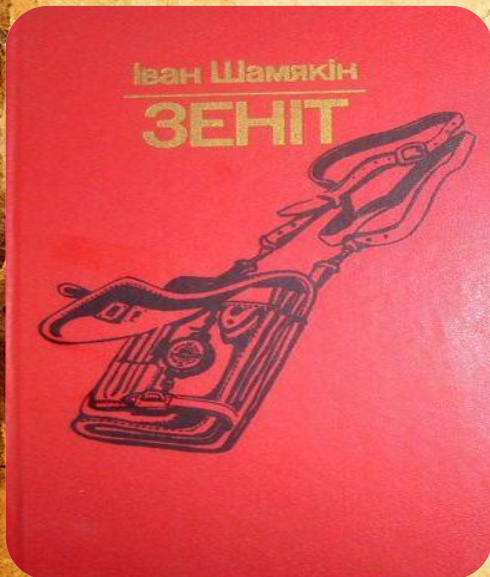
Простая жанчына з аповесці "Гандлярка і паэт", якая да вайны толькі і ведала гандляваць на базары, пабачыўшы жахі фашысцкае акупацыі, актыўна ўключаецца ў падпольную работу і гіне, узрываючы сябе і ворагаў гранатаю... Пра трагічны лёс маладых падпольшчыкаў, іх нязломную волю да перамогі расказваецца ў аповесці "Шлюбная ноч"

Творы І.П. Шамякіна

І. Шамякін. - Мінск : Юнацтва, 1987. - 511с.

Новы раман вядомага беларускага пісьменніка І. Шамякіна; “Зеніт”; прысвечаны падзеям 1944-1945 г., што разгарнуліся на Карэльскім фронце. Аўтар апавядае аб гераічнай лесе дзяўчат-зенітчыц, якія па дарогах вайны да Берліна і якія вярнуліся да пасляваеннага мірнага жыцця, з усімі яе скажонасцямі і ўскладненнямі

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, І. П. Крыніцы : раман /
І. Шамякін. - Мінск : Мастацкая
літаратура, 1996. - 351с.

Напісаны ў 1953 -1956 гг. раман
народнага пісьменніка Івана
Шамякіна "Крыніцы" расказвае пра
вялікія зрухі, якія адбыліся ў вёсцы. У
цэнтры рамана - калгаснікі, вясковая
інтэлігенцыя.

Творы І.П. Шамякіна

Шамякін, Іван Пятровіч. Злая зорка. Сатанінскі тур : раман, аповесць / І. Шамякін. - Мінск : Мастацкая літаратура, 2009. - 463 с.

У кнігу народнага пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна (1921 – 2004) увайшлі раман "Злая зорка" і аповесць "Сатанінскі тур"

Літаратура аб І. Шамякіне

роман пер. с бел. / Іван Шамякін. -
Минск : Юнацтва, 1997. - 316 с

У цэнтры вобраз старшыні райвыканкома Уладзіміра Пыльчанкі на плечы якога кладзецца цяжар па ліквідацыі наступстваў аварыі, лёс ягонай сям'і: малодшы сын Глеб — інжынер атамнай станцыі, старэйшы Барыс, афіцэр-летчык, двойчы пабываўшы ў Афганістане, гіне. Не вытрымлівае матчына сэрца.

Літаратура аб І. Шамякіне

ўспаміны, эсэ, аповесць / уклад. І.

Шамякіна. - Мінск : Літаратура і
Мастацтва, 2011. - 270 с.

ІВАН ШАМЯКІН:
вядомы і невядомы

У гэтым зборніку ўспаміны дачкі суседнічаюць з навукова-папулярнымі артыкуламі пра маладаследаваня аспекты творчасці народнага пісьменніка Беларусі, эсэістычнымі нататкамі, з якіх вобраз І. Шамякіна яскрава і шматгранна паўстае на фоне эпохі, сяброўскіх і сямейных стасункаў, у яго стаўленні да розных відаў мастацтва.

Літаратура аб І. Шамякіне

нарыс жыцця і творчасці / В.

Каваленка. - Мінск : Народная асвета, 1980. - 207 с., [4] л. іл. - (Народныя пісьменнікі БССР)

Аўтар знаёміць чытачоў з жыццёвым і творчым шляхам народнага пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна, аналізуе яго творы, выяўляючы творчую манеру і шырокі тэматычны дыяпазон пісьменніка, прыводзіць цікавыя факты яго жыцця.

Літаратура аб І. Шамякіне

^{М14}
Сцяпан Майхровіч

**ІВАН
ШАМЯКІН**

**Майхровіч, С. К. Иван Шамякин
/ С. Майхровіч. - Мінск : Мастацкая
літаратура, 1978. - 112 с.**

Кніга прысвечана творчасці Івана Шамякіна, мастака-раманіста, творы якога атрымалі шырокае прызначэнне не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі

Фотагалер

ЭЯ

**Дом, дзе жыў
пісьменнік**

**З жонкай Марыяй
Філатаўнай
і ўнучкай Машай**

**З лепшым сябрам
Андрэем Макаёнкам**

Фотагалер ЭЯ

З дачкой Таццянай

**Іван Шамякін на
свяце паэзіі дае
аўтографы**

**Іван Шамякін з
маці**

Узнагароды І.П. Шамякіна

- Літаратурная прэмія імя Я. Коласа за раман “Крыніцы” (1959 г.)
- Дзяржаўная прэмія БССР імя Я. Коласа за раман “Сэрца на далоні”, пенталогію “Трывожнае шчасце”. (1968 г.)
- Літаратурная прэмія Міністэрства абароны за кнігу “Гандлярка і паэт. Шлюбная ноч”. (1978)
- Дзяржаўная прэмія Беларусі у галіне тэатральнага мастацтва, кінематаграфіі, радыё і тэлебачання за кінафільм “Вазьму твой боль”. (1982 г.)
- прэмія Баяна, саюза пісьменнікаў Расіі

Узнагароды І.П. Шамякіна

Ордэн Леніна (1981)

ордэн Кастрычніцкай Рэвалюцыі (1976)

тры ордэны Працоўнага Чырвонага Сцяга

ордэн Айчыннай вайны II ступені (1985)

ордэн «Знак Пашаны» (1948)

ордэн Дружбы народаў (1991)

ордэн Айчыны (Беларусь) III ступені (2001)

медаль «За баявыя заслугі»,

медаль Францыска Скарыны

Экранізацыя твораў І.

Шамякіна

“Сэрца на далоні”

Экранізацыя твораў І. Шамякіна

Экранізацыя твораў І. Шамякіна

ГЛУБОКОЕ
ТЕЧЕНИЕ

Экранізацыя твораў І. Шамякіна

Экранізацыя твораў І. Шамякіна

У памяць аб пісьменніку

**Мозырскі
Дзяржаўны
ўніверсітэт
імя І. Шамякіна.**

У памяць аб пісьменніку

У Мінску на фасадзе дома № 11 па вуліцы Янкі Купалы, у якім пісьменнік пражыў з 1969 па 2004 год, устаноўлена мемарыяльная дошка

У памяць аб пісьменніку

**Імя
І. Шамякіна носіць
адна
з вуліц у горадзе
Мінску.**

У памяць аб пісьменніку

Памяці Івана Пятровіча Шамякіна

Не, класікі не паміраюць –
Такі іх бессмяротны род.
Што напісаць
Не паспяваюць,
За іх дапісвае народ.
Бо знітаваныя з народамі
Яны прайшлі свае жыцце,
Адправіўшы ўсе нягоды
У дальні кут у небыццё.

У памяць аб пісьменніку

Каб менш пакут было зямлі,
Яны нястомна і адчайна
Да вечнай ісціны ішлі,
Каб тую ісціну адкрыта
Сваім нашчадкам перадаць.
З нябесным злучаны блакітам
Над вечнаю зямлей крыляць!
Каб не было ні ў чым падману,
Каб дух бунтарскі не згасаў,
Старонкі полымных раманаў
Сам Бог на вуха дыктаваў.

Валянцін

**Дзякуй,
за ўвагу!**